

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 83/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Š. A., B., zastúpeného advokátom JUDr. D. J., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 34/2008 z 10. septembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Š. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2009 doručená sťažnosť Ing. Š. A., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tdo 34/2008 z 10. septembra 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa bola 10. mája 2006 Okresnou prokuratúrou Bratislava II podaná obžaloba pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 49/06 z 28. novembra 2006 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 a ods. 2. Trestného zákona.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu sa sťažovateľ v zákonnej lehote odvolal. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2 To 69/07 z 22. novembra 2007 tak, že odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku doplnil rozsudok tým, že poškodenú odkázal s nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Podľa sťažovateľa krajský súd vo svojom rozhodnutí len stroho skonštatoval, že o správnosti skutkových zistení, ako aj o správnosti právneho posúdenia skutku okresným súdom nemal pochybnosti, a preto poukázal na odôvodnenie prvostupňového rozsudku. Z odôvodnenia prvostupňového rozsudku vyplýva, že vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo spáchanie skutku v zmysle podanej obžaloby, pretože sa relevantným spôsobom nepreukázal dlhšie trvajúci charakter incidentov. Podľa tohto rozsudku o spáchaní skutku, pre ktorý bol sťažovateľ uznaný vinným, svedčia výpovede svedkov a lekárske správy. Sťažovateľ je toho názoru, že zostávajúcu časť odôvodnenia tvoria len veľmi stručné opisy z výpovedí svedkov bez dodržania dikcie ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku, teda bez uvedenia skutočností, ktoré súd vzal za dokázané, dôkazov, o ktoré oprel svoje skutkové zistenia, úvah, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov, a bez uvedenia toho, ako sa súd vysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v prospech sťažovateľa.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré založil na existencii dôvodu v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda porušení práva na obhajobu zásadným spôsobom, ktoré videl sťažovateľ v tom, že rozsudky okresného

súdu, ako aj krajského súdu neboli odôvodnené v zmysle požiadaviek ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku nadväzujúceho na ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku (zásada voľného hodnotenia dôkazov). Sťažovateľ ďalej argumentuje, že v podanom dovolaní citoval aj judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo na jasné a zrozumiteľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia a na odpoveď k argumentom, ktoré sú z hľadiska rozhodnutia relevantné.

Najvyšší súd podané dovolanie uznesením sp. zn. 1 Tdo 34/2008 odmietol, keďže sa nestotožnil s názorom sťažovateľa o zásadnom porušení práva na obhajobu, a v tejto súvislosti skonštatoval, že sťažovateľ *„bol počas celého súdneho konania zastúpený advokátom, ktorý sa mohol tak, ako obvinený vyjadrovať ku všetkým skutočnostiam ktoré sa mu kládli za vinu a plne užívať svojich procesných práv zaručených mu Ústavou Slovenskej republiky a Trestným poriadkom“*. Rovnako dovolací súd nezistil porušenie ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku a odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu posúdil ako vecne správne a dostačujúce, *„nakoľko odôvodnenie má byť ex lege stručné, v ktorom súd uvedie ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov“*.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na to, že sa stotožňuje s názorom najvyššieho súdu, že odôvodnenie rozhodnutia má byť stručné, majú byť v ňom uvedené skutočnosti, ktoré vzal súd za dokázané, o ktoré dôkazy súd svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Nemôže sa však stotožniť s názorom, že tieto atribúty má aj odôvodnenie rozsudku okresného súdu, pretože podľa jeho názoru uvedeného v závere sťažnosti sa prvostupňový súd nevysporiadal s dôkazom svedčiacim v jeho prospech (výpoveď jedného zo svedkov) a nevyhodnotil výpoveď poškodenej a ďalšieho svedka (dcéry poškodenej).

Sťažovateľ sa domnieva, že najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku *„nepreskúmal dostatočne jeho dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave spis. zn. : 2To 69/07 zo dňa 22.11.2007“*, čím porušil jeho základné právo

na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„ 1. Základné právo Ing. Š. A. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10.09.2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo 34/2008 porušené bolo .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Tdo 34/2008 zo dňa 10.09.2008 sa zrušuje a prikazuje mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

3. Ing. Š. A. sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Ing. Š. A., trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. D. J., B.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tvrdení, že v konaní najvyššieho súdu rozhodujúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku nebolo toto dovolanie „*preskúmané dostatočne*“, čo malo za následok porušenie jeho základného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil tieto okolnosti, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal:

Proti sťažovateľovi bola podaná obžaloba pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 49/06 z 28. novembra 2006 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 a ods. 2. Trestného zákona. Proti rozsudku sa sťažovateľ odvolal a o podanom odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 To 69/07 z 22. novembra 2007 tak, že odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a síce že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že napáda nesprávne právne posúdenie skutku, tak ako ho ustálil okresný súd, pretože podľa jeho názoru sa spáchanie skutku nepreukázalo a „*poškodená nafingovala svoje napadnutie, aby obvineného dostala von z bytu*“. Ďalej svoje dovolanie oprel o dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, ku ktorému podľa jeho názoru došlo nedostatočným odôvodnením rozsudku okresného súdu, znamenajúcim porušenie § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Sťažovateľ tiež namietal spôsob, akým sa okresný súd vysporiadal s výpoveďami detí poškodenej, ktoré podľa neho mali byť ovplyvnené poškodenou „*v snahe čo najhoršie vykresliť obvineného Ing. Š. A.*“.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Tdo 34/2008 z 10. septembra 2008 o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol pre nesplnenie dovolacích dôvodov. V odôvodnení rozhodnutia najvyšší súd vo vzťahu k dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd a nie je určené k revízii skutkových zistení ustálených súdmi prvého stupňa ani k preskúmaniu nimi vykonaného dokazovania.

Nestotožnil sa tiež s názorom sťažovateľa o porušení jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom, pretože zistil, že počas celého súdneho konania bol sťažovateľ riadne zastúpený advokátom, prostredníctvom ktorého mohol realizovať svoje právo na obhajobu v súlade s ústavou a Trestným poriadkom. V závere najvyšší súd zaujal stanovisko aj k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa porušenia ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku a vychádzajúc z toho, že „*odôvodnenie rozsudku má byť ex lege stručné*“, konštatoval, že odôvodnenie prvostupňového rozsudku považuje za „*vecne správne a dostačujúce*“.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu dospel k týmto záverom:

Sťažovateľ v podanom dovolaní v rámci označeného dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obsahovo namietal nesprávnosť skutkových zistení okresného súdu, s ktorého závermi sa krajský súd stotožnil. Najvyšší súd však poukázal v rámci svojej argumentácie na to, že do jeho právomoci nepatrí preskúmavanie úplnosti skutkových zistení a hodnotenie vykonaného dokazovania. Na základe toho nepriamo skonštatoval nedostatok dovolacieho dôvodu podľa už citovaného ustanovenia, ktorým nie je nedostatok v skutkových zisteniach, ale výslovne uvedené procesné a hmotnoprávne vady.

V ďalšom bode najvyšší súd poukázal na dodržanie sťažovateľovho práva na obhajobu v procesnoprávnom význame, čím vylúčil danosť dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V závere tiež zhodnotil aj konformnosť odôvodnenia prvostupňového rozsudku s požiadavkami kladenými na odôvodnenie ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku.

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že sťažovateľ nedostatky odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu (ktorého závery si osvojil aj krajský súd) subsumoval pod dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom). Ústavný súd je však toho názoru, že citované ustanovenie Trestného poriadku predpokladá porušenie práva na obhajobu len v procesnoprávnom význame, ktoré nezahŕňa aj prípady nedostatku odôvodnenia súdneho

rozhodnutia. Na túto skutočnosť najvyšší súd nereagoval a posudzoval aj „*dostatočnosť*“ odôvodnenia napadnutého rozsudku. Tento fakt však nejde na ujmu sťažovateľa a nemá v konečnom dôsledku žiadny vplyv na hodnotenie rozhodnutia dovolacieho súdu ako celku.

Na základe uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že v rámci výkonu svojej právomoci sa najvyšší súd v uznesení sp. zn. 1 Tdo 34/2008 z 10. septembra 2008 vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľa v dostatočnom rozsahu a v súlade s relevantnou právnou úpravou [§ 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku], teda v rámci limitov sťažovateľom namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2009